

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת חילי טרופר
יצחק קרויזר
משה טור פז

פ/25/2139

הצעת חוק חינוך ממלכתי (תיקון – מעמד החינוך הממלכתי המשלב), התשפ"ג–2023

- 1 תיקון סעיף 1 .1 בחוק חינוך ממלכתי, התשי"ג–1953¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 1 –
- (1) בהגדרה "מוסד חינוך ממלכתי", בסופה יבוא "מוסד חינוך ממלכתי משלב";
- (2) בהגדרה "מוסד חינוך ממלכתי משלב", בסופה יבוא "לרבות כיתה במוסד חינוך רשמי שניתן בה חינוך ממלכתי משלב".
- 2 תיקון סעיף 4 .2 בסעיף 4 לחוק העיקרי –
- (1) סעיפים קטנים (א) עד (ד), ו-(ז) – בטלים ;
- (2) בסעיף קטן (ה), במקום "נקבע מוסד חינוך כמוסד חינוך ממלכתי משלב לפי הוראות סעיף זה יהיה המוסד", יבוא "מוסד חינוך ממלכתי משלב יהיה", ובסופו יבוא "בסעיף זה, "הצוות הפדגוגי" – המנהל ועובדי ההוראה".
- 3 תיקון סעיף 10 .3 בסעיף 10 לחוק העיקרי, במקום הסיפה החל במילים "ואולם לא יצווה" יבוא "ואולם השר יצווה על מיזוג מוסדות חינוך מאותו סוג בלבד ; לעניין זה, "סוג" – מוסד חינוך ממלכתי, מוסד חינוך ממלכתי דתי או מוסד חינוך ממלכתי משלב".
- 4 תיקון סעיף 16א .4 בסעיף 16א לחוק העיקרי, במקום "בהתייעצות עם" יבוא "בהסכמה של".
- 5 תיקון סעיף 20 .5 בסעיף 20 לחוק העיקרי –
- (1) בפסקה (1) המילה "או" תימחק, ואחרי "ממלכתי דתי" יבוא "או מוסד חינוך ממלכתי משלב";
- (2) פסקה (1א) – תימחק.

¹ ס"ח התשי"ג, עמ' 137.

- תיקון סעיף 23 6. בסעיף 23 לחוק העיקרי, במקום "בין מוסד חינוך ממלכתי ובין מוסד חינוך ממלכתי דתי" יבוא "מבין מוסדות חינוך אלה: מוסד חינוך ממלכתי, מוסד חינוך ממלכתי דתי או מוסד חינוך ממלכתי משלב".
- תיקון סעיף 24 7. בסעיף 24 לחוק העיקרי –
- (1) בסעיף קטן (א), במקום "שיש בה מוסד חינוך ממלכתי ואין בה מוסד חינוך ממלכתי דתי, או להיפך" יבוא "שאינן בה אחד ממוסדות חינוך אלה: מוסד חינוך ממלכתי, מוסד חינוך ממלכתי דתי או מוסד חינוך ממלכתי משלב";
- (2) סעיף קטן (ב) – בטל.
- תיקון סעיף 25 8. בסעיף 25 לחוק העיקרי, במקום הסיפה החל במילים "שתלמיד שנרשם במוסד חינוך ממלכתי" יבוא "שהמוסד שייקבע להם יהיה מוסד חינוך מאותו סוג שאליו נרשמו; לעניין זה, "סוג" – מוסד חינוך ממלכתי, מוסד חינוך ממלכתי דתי או מוסד חינוך ממלכתי משלב".
- תיקון סעיף 34 9. בסעיף 34(7) לחוק העיקרי, הקטע החל במילים "ובלבד שלעניין" עד המילים "סעיף 34" – יימחק.
- תחילה והחלה בהדרגה 10. תחילתו של חוק זה בתחילת שנה הלימודים התשפ"ד והוא יחול בהדרגה, ובלבד שהחלתו תושלם לא יאוחר מתחילת שנת הלימודים התשפ"ו; ההחלה בהדרגה תיעשה על פי צווים שיקבע שר החינוך, ויכול שתהיה לפי אזורים (בחוק זה – תקופת ההחלה בהדרגה).
- הוראת שעה 11. (א) בתקופת ההחלה בהדרגה, באזורים או במוסדות חינוך שלא הוחל עליהם עדיין חוק זה יחולו הוראות אלה:
- (1) לפי דרישה כאמור בפסקה (2) של הורי תלמידים במוסד חינוך רשמי, ובהסכמת רוב הצוות הפדגוגי במוסד, או לפי דרישה כאמור של הורי תלמידים במוסד חינוך רשמי חדש העומד לקום, רשאי השר או מי שהוא הסמיך לכך לקבוע, אם ראה שהתקיימו התנאים שקבע בתקנות, כי החל משנת הלימודים הבאה ואילך יהיה מוסד חינוך כאמור מוסד חינוך ממלכתי משלב; מוסד חינוך כאמור לא ייקבע כמוסד היחיד שאליו זכאים להירשם תלמידים בהתאם להוראות שנקבעו לפי סעיף 21; בפסקה זו, "הצוות הפדגוגי" – המנהל ועובדי ההוראה;
- (2) דרישה כאמור בפסקה (1) תהא של הורי שני שלישים לפחות מכלל התלמידים במוסד חינוך רשמי, ולגבי מוסד חינוך שהוא מוסד החינוך הרשמי היחיד ברשות חינוך מקומית – של הורי 90% לפחות מכלל התלמידים.

(ב) דרישה כאמור בסעיף קטן (א) תוגש לשר במועד ובאופן שייקבע בתקנות, והשר יחליט בה לאחר התייעצות עם רשות החינוך המקומית שבתחומה נמצא מוסד החינוך.

(ג) השר ימסור, באופן שקבע בתקנות, הודעה מוקדמת על קביעתו כאמור בסעיף קטן (א) להורי התלמידים במוסד החינוך או להורי מוסד החינוך המיועד שלגביו ניתנה הקביעה; הודעה כאמור תימסר לפני מועד התחלת הרישום לשנת הלימודים הבאה לפי חוק זה, ולפחות 30 ימים לפני אותו מועד; בהודעה כאמור יצוין כי ההורים רשאים לרשום את ילדיהם למוסד חינוך אחר לפי הוראות חוק זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

חוק חינוך ממלכתי, התשי"ג-1953 מכיר בשני זרמים חינוכיים: החינוך הממלכתי והחינוך הממלכתי דתי. בשנים האחרונות, יותר ויותר הורים בוחרים לשלוח את ילדיהם לאלטרנטיבה שלישית שצמחה בין שני הזרמים הללו – מערכת החינוך המשלב דתיים וחילונים. בבתי ספר אלו לומדים יחד, זה לצד זה, ילדים מבתים חילוניים, דתיים, וכל מה שביניהם. בתי הספר המשלבים מעניקים לתלמידיהם סביבה פלורליסטית, מגוונת וסובלנית. תלמידים ממגוון רחב של אוכלוסיות על הרצף הדתי-חילוני לומדים בצוותא באקלים חינוכי מאוזן, בוניס מרקם חיים משותף ומקיימים שיח מתמיד זה עם זה.

בציבוריות הישראלית אחדות העם היא ערך עליון, ובתי הספר המשלבים מקיימים את האידיאל הזה הלכה למעשה באופן יום יומי, מגיל צעיר.

בתי הספר המשלבים מתאפיינים בסביבה עשירה בלימודי יהדות, תולדות עם ישראל והציונות בכדי לאפשר לכל ילד וילדה לעצב את זהותם היהודית האישית.

בשנים האחרונות הולך וגובר הביקוש לחינוך המשלב. משנת 2016 הוכפל מספר המסגרות החינוכיות המשלבות, והיום הוא עומד על למעלה מ-130 מסגרות בפריסה ארצית. מכאן הצורך העצום להתאים את המדיניות דה-יורה למצב בשטח. החוק התקף כיום, נחקק כאשר החינוך המשלב היה בראשית דרכו. מכאן, לדוגמה, לשון החוק מתייחסת לבתי ספר קיימים אשר מוסבים להיות בתי ספר משלבים, בעוד כיום עוד ועוד בתי ספר חדשים קמים כבתי ספר משלבים למן היום הראשון. כמו כן, הפיקוח והמערך הניהולי והחינוכי כולו, מותאמים באופן בינארי לשני הזרמים הקיימים בלבד, מה שיוצר התנגשויות מתמידות עבור בתי הספר המשלבים. הצעת החוק הזו מבקשת להביא סוף להתנגשויות האלו על ידי הבטחת מערך מנהלי כולל אשר יותאם באופן מלא ומובנה לבתי הספר המשלבים ולרציונל העומד מאחוריהם.

הצעת חוק זו מבקשת להשוות את מעמדו של זרם החינוך המשלב למעמדו של החינוך הממלכתי והממ"ד. השוואה זו מתבקשת הן לנוכח הביקוש לחינוך המשלב, והן כאמירה ערכית אשר מעמידה את המפגש בין חלקי העם השונים בראש סדר העדיפויות החינוכי והחברתי בישראל.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת יועז הנדל (פ/309/24); הוסרה מסדר היום ביום י"ד בתמוז התשפ"א (24 ביוני 2021), ועל ידי חברת הכנסת ענבר בזק וקבוצת חברי הכנסת (פ/2227/24).

הצעת החוק זהה לפ/2227/24 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ח' בשבט התשפ"ג (30.01.2023)

